

ثبت کارآزمائی بالینی

مثبت و یا منفی، به طور شفاف و همراه با جزئیات کامل در اختیار همگان قرار گیرد تا امکان هر نوع سوء استفاده از آنها سلب شود. یک ماه بعد وزرای بهداشت شرکت کننده در اجلاس سالیانه World Health Organization; (WHO) این سازمان را مامور کردند تا به منظور ساماندهی ثبت کارآزمائی های بالینی، شبکه ای متمرکز از مراکز ثبت (Primary Register) که مورد تأیید آن سازمان بودند را فراهم آورد تا امکان جستجو برای یافتن یک کارآزمائی بالینی در هر یک از این مراکز از یک درگاه واحد برقرار شود. بدین ترتیب شبکه ثبت کارآزمائی های بالینی این مجمع با آدرس www.who.int/ictrp متولد شد. مجمع جهانی پزشکی (World Medical Association) نیز در اجلاس اکتبر ۲۰۰۸ خود در کره جنوبی، بند ۱۹ مبنی بر اجرای بودن ثبت کارآزمائی های بالینی قبل از شروع مطالعه را به اعلامیه هلسینکی افزود [۴]. مرکز رسمی ثبت کارآزمائی های بالینی ایران با آدرس www.irct.ir به عنوان نهیمن مرکز موردن تأیید سازمان، در دسامبر ۲۰۰۸ (آذرماه ۱۳۸۷) به این شبکه جهانی پیوست و تا این تاریخ (آبان ماه ۱۳۸۸) تعداد ۱۷۹ طرح کارآزمائی بالینی موردن تأیید این مرکز قرار گرفته و شماره ثبت رسمی دریافت کرده اند. به دنبال این موفقیت، بر اساس ابلاغیه معاونت پژوهشی وزارت بهداشت، کلیه مجلات علمی-پژوهشی ملزم شدند از تاریخ اول دی ماه ۱۳۸۸ تنها اقدام به چاپ مقالات کارآزمائی بالینی کنند که در مرکز ثبت کارآزمائی بالینی ایران به ثبت رسیده باشند. مجریان این طرح امکان ثبت پژوهش های پایان یافته را نیز فراهم نموده اند. همچنین، بر اساس این ابلاغیه طرح های ثبت شده در خارج از کشور نیز باید از مرکز ثبت ایران شماره ثبت رسمی دریافت کنند و به مجلات ارائه نمایند. امید آنکه؛ گامی هرچند کوچک در راستای پیشرفت هر چه بیشتر تحقیقات پزشکی ایران برداشته شود.

**سید علیرضا طلائی (زواه)
مدیر فنی مجله علمی پژوهشی فیفن**

References:

- [1] Sajadi MM, Mansouri D, Sajadi MR. Ibn sina and the clinical trials. *Ann Int Med* 2009; 150: 640-3.
- [2] Hill CL, La Valley MP, Felson DT. Discrepancy between published report and actual conduct of randomized clinical trials. *J Clin Epidemiol* 2002; 55: 783-6.
- [3] De Angelis C, Drazen JM, Frizelle FA, Haug C, Hoey J, Horton R, et al. Update on Trials Registration: Is This Clinical Trial Fully Registered?: A Statement from the International Committee of Medical Journal Editors. Available at: http://www.icmje.org/update_may05.html
- [4] World medical association declaration of Helsinki ethical principles for medical research involving human subjects. Available at: <http://www.wma.net/en/30publications/10policies/b3/index.html>